

**СПРАВА «НОВИКОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF NOVIKOV v. UKRAINE)**

(заява № 47067/11)

Стислий виклад рішення від 9 січня 2020 року

У червні 2010 року заявника затримали за підозрою у незаконному збуті наркотичних засобів, та обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Національні суди неодноразово продовжували строк тримання заявника під вартою з аналогічних підстав.

Перебуваючи під вартою у слідчому ізоляторі, заявник скаржився на погіршення його здоров'я у зв'язку із післяопераційним ускладненням, через операцію, яку йому зробили до затримання. Заявник проходив стаціонарне лікування у лікарні виправної колонії, а згодом йому було призначено амбулаторне лікування у слідчому ізоляторі.

25 червня 2011 року слідство було закінчено, а справу направлено до суду першої інстанції, який 20 липня 2011 року лишив без задоволення клопотання заявника про звільнення з під варті. Заявник продовжував триматись під вартою до квітня 2012 року, коли запобіжний захід було змінено на підписку про невиїзд.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на відсутність доступу до належної медичної допомоги під час тримання під вартою, та за статтею 5 Конвенції на незаконність і необґрунтованість тримання його під вартою під час досудового слідства та відсутність у його розпорядженні ефективної процедури оскарження законності тримання під вартою. Заявник також скаржився за статтею 34 Конвенції на обмеження його доступу до представника.

Щодо скарги заявника за статтею 3 Конвенції Європейський суд зауважив, що скарги заявника обмежувались лише загальними твердженнями та не підтверджувались жодними доказами, а захворювання не становило серйозної загрози його здоров'ю. З огляду на зазначене та відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції Європейський суд відхилив цю скаргу заявника як явно необґрунтовану.

Розглянувши скаргу заявника за статтею 5 Конвенції та посилаючись на свою попередню практику у справах щодо України, Європейський суд зазначив, що підставою для тримання заявника під вартою у період з 26 червня до 20 липня 2011 року було лише те, що обвинувальний висновок було надіслано до суду першої інстанції. Отже, було порушення пункту 1 статті 5 Конвенції.

Також Європейський суд зауважив, що не оцінивши конкретні факти або не розглянувши можливість застосування інших запобіжних заходів як альтернативу триманню під вартою під час досудового слідства, та по суті постійно посилаючись на тяжкість відповідних обвинувачень, органи державної влади продовжували строк тримання заявника під вартою під час судового розгляду на підставах, які не можуть вважатися «достатніми» та «відповідними», щоб виправдати тривалість такого тримання під вартою, та констатував порушення пункту 3 статті 5 Конвенції.

Щодо решти скарг заявника Європейський суд зазначив, що беручи до уваги висновки за статтею 5 Конвенції, основні юридичні питання у цій заяві вже були розглянуті та немає необхідності у винесенні окремого рішення щодо прийнятності та суті інших скарг.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує*, що мати заявника, пані Майя Миколаївна Клементьєва, має право продовжити це провадження від імені заявника;

2. *Оголошує* прийнятними скарги заявника за пунктами 1 і 3 статті 5 Конвенції щодо незаконності тримання його під вартою з 26 червня до 20 липня 2011 року, а також щодо необґрунтованості тримання його під вартою;

3. *Оголошує* неприйнятною скаргу заявника за статтею 3 Конвенції щодо відсутності доступу до належної медичної допомоги під час тримання під вартою;

4. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 5 Конвенції;

5. *Постановляє*, що було порушено пункт 3 статті 5 Конвенції;

6. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати питання прийнятності та суті скарги заявника за пунктом 4 статті 5 Конвенції щодо неспроможності суду першої інстанції здійснити належний розгляд його клопотання про звільнення з під варті та його скарги за статтею 34 Конвенції на обмеження доступу до його представника у Суді;

7. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити матері заявника, пані Майї Миколаївні Клементьєвій, 6 000 (шість тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

8. *Відхиляє* решту вимог щодо справедливої сатисфакції».